

Závrat'

Miloš Balabán

Šok ze zvolení Donalda Trumpa byl všudypřítomný. Francouzský velvyslanec v USA Gérard Araud napsal, že jde o „konec jedné éry, konec neoliberalismu. Po brexitu a US volbách už je vše možné. Svět se nám hroutí před očima. Závrat'.“

Hroučí se svět? Je nutné být přesný: svět s dominancí Západu na věčné časy a s jedním hegemonem ano.

Zbigniew Brzezinski již v roce 2012 řekl, že v USA existuje „politický systém, ve kterém se privilegia promíchala s oportunistem. Kongres představuje dlouholetý orgán tvořený z relativně bohatých a privilegovaných lidí, kteří přijímají zákony a opatření, jež jim vyhovují. Výsledkem je, že je stále složitější řešit jak vnitřní, tak vnější problémy.“

Mezi ně patří i neúspěšné vojenské intervence v Iráku a v Afghánistánu. Na mysl vytane, že konec někdejšího druhého hegemonu – Sovětského svazu – také předznamenalo afghánské dobrodružství.

Síla americké ekonomiky je jistě obrovská. Nicméně obě intervence dosud přišly na dva bilióny dolarů a to není konečná suma. Expertní odhady hovoří až o šesti biliónech. Za situace, kdy státní dluh dosahuje devatenácti biliónů dolarů, to není málo. Politika „globálního četníka“ se už nemusí líbit i chudnoucí americké střední třídě, kterou Trump získal.

„Léčba Trumpem“ může znamenat, že prezident bude omezovat vojenské angažmá USA ve světě a v Evropě. Sám Trump už před lety napsal, že evropské konflikty nestojí za americké životy, že náklady na vojenskou přítomnost jsou enormní a že je třeba ji ukončit, protože Evropané ji stejně neoceňují.

Silná slova. Buďme přesto střízliví. Trump může své názory korigovat pod tlakem Pentagonu. Na stole je v každém případě požadavek na vyšší obranné výdaje Evropanů v rozsahu dvou procent HDP.

A nezapomínejme, že evropská osmadvacítka stále vydává na obranu ročně 200 miliard eur. Záměr zajistit Evropě strategickou autonomii, o čemž v pondělním Právu psali šéfové české a francouzské diplomacie, je tak krok správným směrem.

Pro Evropu je ale nyní zásadní účinná ochrana vnějších hranic, včetně přípravy na možné vypovězení migrační dohody Tureckem, dále zastavení nesmyslných plánů na kvóty a také eliminace možných teroristických útoků.

Právě tady je důvod k závratí ve světle několika důležitých voleb v příštím roce. Velvyslance Arauda chápou: Marine Le Penová v Elysejském paláci se nejen jemu nezamlouvá.

analytik)

(Autor je bezpečnostní